

1. hrvatska konferencija o procjeni rizika porijeklom iz hrane

„EFSA Focal Point: uloga & aktivnosti”
*dr. sc. Sanja Miloš, HAH
nacionalni Focal Point*

EFSA-procjena rizika-sigurnosti hrane

EFSA (European Food Safety Authority) - tijelo Europske unije za znanstvenu procjenu rizika vezano za sigurnost hrane i hrane za životinje, prehranu, zdravlje i dobrobit životinja, biljno zdravstvo i zaštitu bilja - od polja do stola – prvi strateški cilj.

Od samog osnutka EFSA-e:

- važna suradnja s partnerima u zemljama članicama i inozemstvu,
 - potpora nacionalnih tijela zemalja članica iz područja sigurnosti hrane.
- drugi, strateški cilj - izgraditi održivu zajednicu procjene rizika na razini EU.

Suradnja EFSA-e u području sigurnosti hrane

- Aktivnosti se odvijaju temeljem plana rada procjene rizika na razini EU:

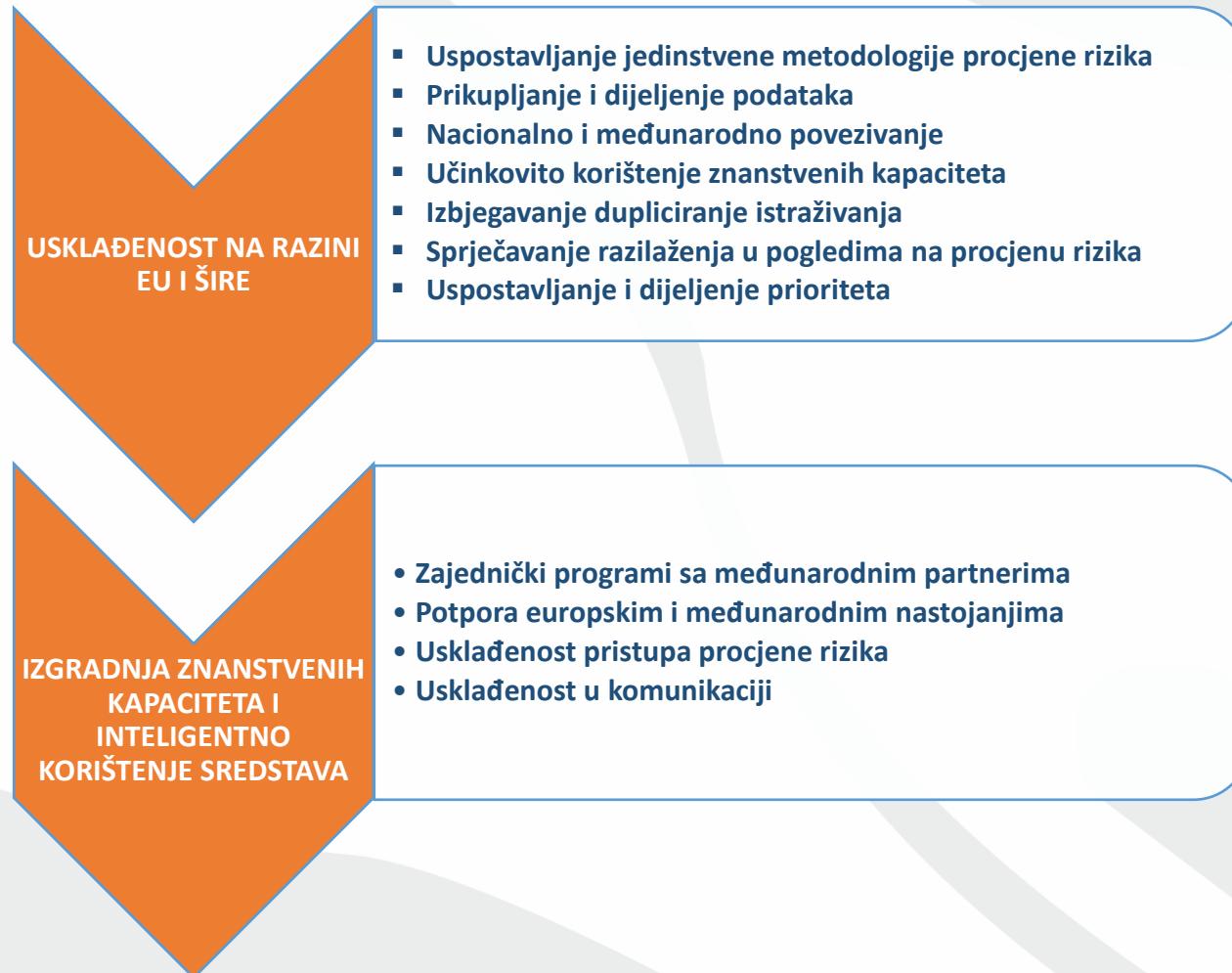
Scientific Cooperation Roadmap
2014 - 2016

Working together to ensure food safety
© European Food Safety Authority, 2015

<http://www.efsa.europa.eu/en/corporate/pub/scientificcooperationroadmap1416>

Opće odrednice znanstvene suradnje EFSA-e

Scientific Cooperation Roadmap 2014-2016

- Ključna aktivnosti:
 - ✓ izraditi prioritetni plan procjene rizika u smjeru rješavanja zajedničkih dugoročnih potreba i postupaka, u svrhu potpore procjeni rizika na razini EU
 - zemlje članice – nacionalni planovi rada, prioritete procjene rizika, aktivnosti vezani za sigurnost hrane
 - ✓ Scientific Cooperation Roadmap - nudi planove za dodatne zajedničke programe
 - Tijekom godina razvijeno je nekoliko aktivnosti i mreža unutar EFSA-e koji su omogućili učinkovito umrežavanje i znanstvenu suradnju

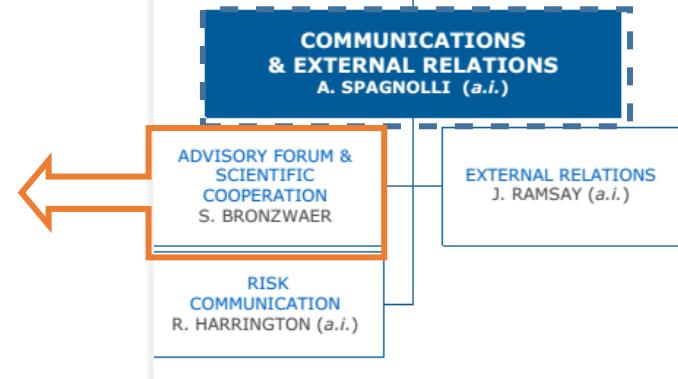
Advisory Forum Focal Points

- **Savjetodavno vijeće EFSA-e (Advisory Forum)** - veza s nacionalnim nadležnim, znanstvenim, istraživačkim institucijama u području sigurnosti hrane, potrošačkim udružama, ostalim zainteresiranim stranama.
- **Focal Points Network** - središnja potpora radu članu Savjetodavnog vijeća u praktičnoj provedbi aktivnosti vezanih za umrežavanje i znanstvenu suradnju.
 - sastavljeni od članova svih 28 država članica EU-a, Islanda i Norveške, te promatrača iz Švicarske i (potencijalne) zemalja kandidata za ulazak u EU
 - sastanci na redovnoj osnovi, obično četiri puta godišnje, pod

Aktivnosti i mreže unutar EFSA-e koji su omogućili učinkovito umrežavanje i znanstvenu suradnju

Organisational Structure on 03/08/2015

Advisory Forum (uspostavljen 2002.godine)

Osigurava:

- Intenzivnu suradnju između zemalja članica i EFSA-e
- Promociju europske mreže organizacija
- Izbjegavanje ponavljanja i duplicitiranja istraživanja, znanstvenih studija EFSA-e

Strateška uloga

- ### Savjetuje EFSA-u:
- U znanstvenim radnjima
 - Pri uspostavljanju prioriteta
 - Izrada radnih programa
 - Rizici u nastajanju

Focal Point

Omogućava:

- 1) razmjenu informacija između nacionalnih tijela i EFSA, FP mreže
- 2) poticanje i podržavanje nacionalnih institucija u prijavi na *EFSA Article 36 List*
- 3) promicanje EFSA-ine baze podataka znanstvenika (Expert Database)
- 4) promoviranje EFSA-ine znanstveni vidljivost i dosega

EFSA Focal Point (FP) network

- Preduvjeti za uspostavu Focal Point-a u svim zemljama članicama EU (2006. godine)
- ✓ Potpisivanjem “Deklaracije namjere” od strane Savjetodavnog vijeća EFSA-e i usvajanjem “Strategije za suradnju i umrežavanje” na Upravnom vijeću EFSA-e
- ✓ Imenovanje Focal Point-a i potpisivanje ugovora (od 2007.g)
- Republika Hrvatska kao zemlja kandidatkinja za ulazak u EU tijekom 2009. godine dobila mogućnost sudjelovanja u radu Focal Point-a
- 2013. rad FP reguliran ugovorom

Nacionalni Focal Point (FP)

- Zakon o hrani (NN 81/13, 14/14, 30/15)

Članak 26.

(4) Hrvatska agencija za hranu je kontakt točka za suradnju s Europskom agencijom za sigurnost hrane u području procjene rizika...

**Hrvatska agencija za hranu -
nacionalna FP institucija (tehnička i
znanstvena pitanja) sa imenovanim
predstavnikom**

MULTI-ANNUAL FOCAL POINT GRANT AGREEMENT

THE EUROPEAN FOOD SAFETY AUTHORITY, hereinafter referred to as "the Authority", established by [Regulation \(EC\) No 178/2002](#)¹ of the European Parliament and of the Council laying down the general principles and requirements of food law, establishing the European Food Safety Authority and laying down procedures in matters of food safety, as last amended, with offices on Via Carlo Magno 1/a 43126 Parma (Italy), represented for the purposes of signature of this Agreement by Mr. Bernhard Url, Executive Director,

on the one part,

AND

Croatian Food Agency
official registration No: 030079978
I, Gundulić 36B
31000 Osijek
CROATIA
VAT number: HR34362829100

hereinafter referred to as "the beneficiary", represented for the purposes of signature of this Agreement by Ms. Andrea Bošković, Director

on the other part,

HAVE AGREED

to the Special Conditions and the following Annexes:

Annex I	Description of the action
Annex II	General Conditions
Annex III	Model of Focal Point technical report

which form an integral part of this Multi Annual Focal Point Agreement, hereinafter referred to as "the Agreement".

The terms set out in the Special Conditions shall take precedence over those set out in the Annexes.

The terms of Annex II "General Conditions" shall take precedence over the other Annexes.

¹ OJ L 31 of 01.02.2002

Izvještaj o FP aktivnostima

European Food Safety Authority

FOCAL POINT TECHNICAL REPORT FOR 2015

Reporting back to
Agreement. This
indicated on the
Agreement, Foca
remaining ones a
than the ones giv
the fields with th
template, reserve

This report has tw

1. DESCRIPTION
 2. COMMENTS
- Focal Point:

DESCRIPTION OF
Reporting period:

A. EXCHANGE OF SCIENTIFIC INFORMATION

FP ensures the exchange of information on relevant scientific outputs¹, data collection activities and/or other relevant scientific information concerning risk assessment.

Activities	Feedback
------------	----------

B. COOPERATION THROUGH ARTICLE 36 AND DATABASES OR NETWORKS OF SCIENTIFIC EXPERTS

1. FP provides advice on actions of common interest that can be undertaken in the framework of Art. 36.

C. NETWORKING AND RAISING THE VISIBILITY OF EFSA AND OF ITS ROLE IN THE EU FOOD SAFETY SYSTEM

1. FP raise EFSA's scientific visibility in MS and act as an interface between EFSA and national stakeholders

Activities	Feedback
------------	----------

D. TRAINING OPPORTUNITIES IN RISK ASSESSMENT

1. FP disseminate information provided by EFSA and national authorities regarding training opportunities in risk assessment to relevant national organisations, contributing to the harmonisation of risk assessment methods.

E. COORDINATION OF EFSA'S SCIENTIFIC NETWORKS AT NATIONAL LEVEL

Activities	Feedback
------------	----------

F. INTERNATIONAL COOPERATION

FP assists EFSA and the AF member in sharing relevant information on international scientific cooperation activities related to risk assessment.

Activities	Feedback
------------	----------

Examples of type of information shared.

Activities	Feedback
------------	----------

FP shared information on planned international scientific cooperation activities related to risk assessment e.g. projects, meetings, workshops, events, trainings.

(mandatory)

FP provided relevant information to the AF member about draft agendas, background documents and other relevant documents in advance of scientific network meeting or other relevant scientific network meetings, as provided by the AF member to the FP.

(mandatory)

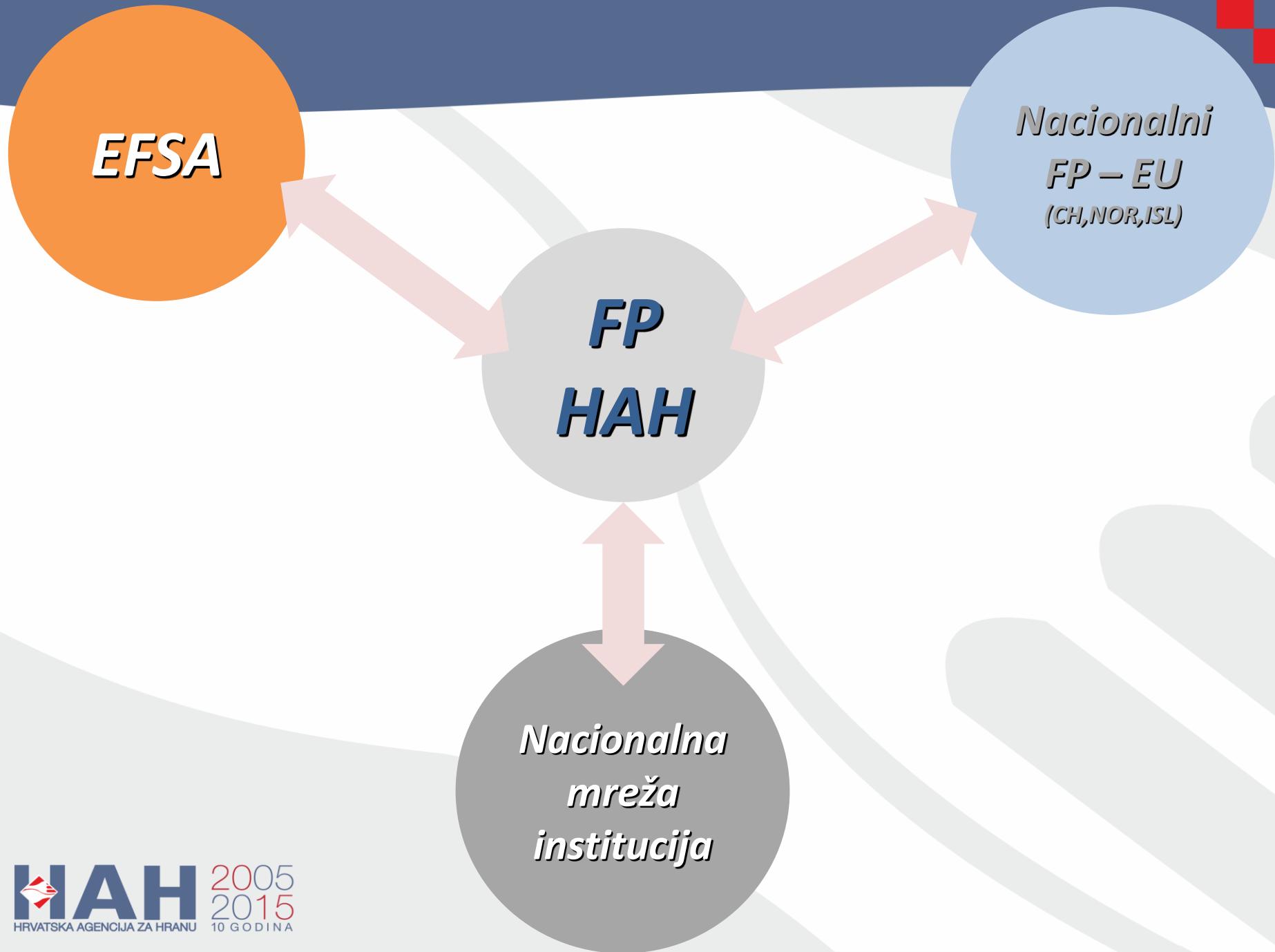
FP developed communication materials about EFSA's role in the scientific network and disseminated them to the different scientific networks.

(mandatory)

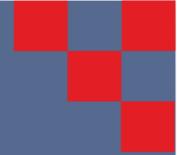
FP provided relevant information received from the AF member on topics to be discussed at scientific network meetings, as well as relevant feedback from AF meetings to the different scientific networks, to national network representatives.

(if relevant)

**1) Razmjena informacija između
nacionalnih tijela i EFSA-e,
predstavnika unutar FP mreže**

Razmjena informacija između nacionalnih tijela i EFSA-e

- Pravovremena razmjena informacija poslanim od strane EFSA-e putem:
 - E-maila: efsa.focalpoint@hah.hr
 - Internetske stranice: <http://www.hah.hr/>
- Što se sve prosljeđuje:
 - Obavijesti o različitim sastancima, radionicama, edukacijama, plenarnim sjednicama, znanstvenim skupovima, on-line konferencijama, itd. u organizaciji EFSA-e ili neke druge institucije
 - Pozive o javnim konzultacijama, dostavi podataka, projektima
 - Natječajima za radna mjesta u EFSA-i

Razmjena informacija između nacionalnih tijela i EFSA-e

- **EFSA IEP (Information Exchange Platform)**
 - pokrenuta 2008. godine kao alat za razmjenu relevantnih informacija u području sigurnosti hrane zemalja članica: strategija, procjena rizika, znanstvena mišljenja, izjave, vodiči, tehnička izvješća, itd.
 - ograničeno korištenje putem zaporke
 - mjeseca izvješća

EFSA IEP (Information Exchange Platform)

Logged on as : MILOS Sanja Search: Everywhere Edit this Workspace : My Account : Help : Log Off

You are here : AFSCO Workspace > Information Exchange Platform Article 36 Extranet Workspace : Information Exchange Platform : Focal Points : AFSCO Workspace : Project Lists : Project Documents : Search : User Administration : Work Plans by Country : Country Specific Information : Links to risk assessment outputs : Links to risk assessment mandates : IEP : Statistics : IEP Report : IEP Monthly Reports : IEP AMR Community

efsa European Food Safety Authority

IEP Announcement

Welcome to the IEP
The Information Exchange Platform provides a platform for Advisory Forum, Focal Point Members and EFSA to facilitate the exchange of risk assessment outputs undertaken by the official bodies in the different Member States.

The different sections are:

- 1. Risk Assessment Outputs
(Opinion, Statement, Guidance Document, Technical report, Risk assessment mandate)
- 2. Work Plans by Country
(Annual, Strategic)
- 3. Country Specific Information
(Country Profiles, Quality Manual, Crisis Plan)

Search Monthly Reports Links: Risk Assessment Outputs

Recently Uploaded Documents

Document Name
The suitability of the Finnish climate for fire blight epidemics_TEC_FI_en_27-03-2015.pdf
BfR review of the IARC monograph of glyphosate brought into the European assessment process_STA_DE_en_08-09-2015.pdf
Scientific opinion on labeling of natural mineral water can have a laxative effect and a diuretic effect_OP_HR_hr_15-07-2015.html
Scientific opinion on health impact of different types of food from seeds and containing of industrial hemp_OP_HR_hr_25-05-2015.html
Advice on acrylamide intake of the Belgian population_OP_BE_fr_21-11-2014.pdf
BfR reviews monograph of the International Agency for Cancer Research (IARC) on gli - divergence procedure within the WHO still in progress_STA_DE_en_30-07-2015.pdf
Dietary supplements containing dinitrophenol (DNP) can lead to severe intoxication and death_STA_DE_en_21-07-2015.pdf
Advice 18-2014 of the Scientific Committee of the FASFC on acrylamide intake of the population - revision_OP_BE_fr_21-11-2014.pdf
Risk assessment of dietary cadmium exposure in the Norwegian population_OP_NO_en_06-2015.html
Risk assessment of Malakite with the active substances dithianon and pyrimethanil_OP_NO_ns_11-06-2015.html

IEP Project List

- Edit Links
- IEP
- Working Group on the IEP

Project Lists

- 01.Animal health and welfare (AHAW)
 - Animal disease
 - Animal welfare
 - Bee Mortality
 - Others
- 02.Assessment Methodology (AMU)
 - Meth. review-harmonisation of risk assessment
 - Modelling and quantitative risk assessment
 - Others
- 03.Biological Transmissible Diseases (BT)
 - BSE cattle
 - Biogenic
 - Foodborne
 - Novel Influenza
 - Others
 - Shiga toxin
 - TSE
- 04.Chemical and Physical Agents (CPA)
 - Chemical
 - Food contact materials
 - Others
- 05.Data Collection (DC)
 - Chemical
 - Food contact materials
 - Others
- 06.Drinking Water (DW)
 - Chemical
 - Food contact materials
 - Others
- 07.Emerging Risks (EMRISK)
 - Climate change (e.g. plant-animal health)
 - Food Fraud
 - Invasive species
 - Others
 - Phenylbutazone (bute) in horse meat
- 08.Food additives and nutrient sources added to food (ANS)
 - Energy drinks
 - Food colours
 - Nutrient sources
 - Others
 - Sweeteners
- 09.Food contact materials enzymes flavourings and processing aids (CEF)
 - Enzymes
 - Flavourings
 - Food contact materials
 - Others
- 10.Genetically Modified Organisms (GMO)
 - Environmental risk assessment issues
 - Food and feed related issues
 - Molecular characterization issues
 - Others
- 11.New and harmonised approaches for risk assessment of food and feed (EFSA's Scientific Committee)
 - Botanicals
 - Cloning
 - Endocrine disruptors
 - Nanotechnology
 - Others
 - Risk Assessment and Risk Ranking
- 12.Additives and products or substances used in animal feed (FEEDAP)
 - Others
- 13.Plant health (PLH)
 - Botanicals
 - Cloning
 - Endocrine disruptors
 - Nanotechnology
 - Others
 - Risk Assessment and Risk Ranking
- 14.Plant protection products and their residues (PPR & PRApEr)
 - Nicotine
- 15.Drinking Water
 - Boron

Razmjena informacija između EU nacionalnih tijela putem FP mreže

European Food Safety Authority
Advisory Forum & Scientific Cooperation Unit

FOCAL POINT NETWORK

REQUEST FOR EXCHANGE OF INFORMATION¹

PART I - REQUEST

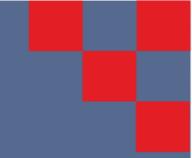
Requesting Institution: Country: [REDACTED]	
Date of request: [REDACTED]	
Request Number ² : [REDACTED]	
Title of request	[REDACTED]
Description of request (including background)	Background: [REDACTED] Question(s): [REDACTED]
Addressee(s) of request	TO: [REDACTED] Other addressee(s) requested action ³ : [REDACTED] CC: [REDACTED]
Reply to request to be sent ⁴	TO: [REDACTED] CC: [REDACTED]
Timeline for submission of replies	[REDACTED]
Remit(s) of request ⁵	☐ Animal health and welfare (AHAW) ☐ Biological hazards (BIOHAZ) ☐ Contaminants (CONTAM) ☐ Plant health (PLH) ☐ Feed (FEEDAP) ☐ Nutrition (NDA) ☐ Food ingredients and packaging (ANS, CEF) ☐ Genetically Modified Organisms (GMO) ☐ Pesticides (PPR) ☐ Other area falling within EFSA's remit ☐ Not within EFSA's remit
Request concerns ⁶	☐ Risk assessment ☐ Risk management ☐ Risk communication
Title(s) or link(s) to background document(s) ⁶	[REDACTED]

Hrvatski upiti putem FP mreže

- informacija o mogućnosti uporabe biljke ***Stevia rebaudiana*** u hrani
- analitička metoda kojom bi se zasebno odredila količina dodanog **fosfora** i prirodnog fosfora sadržanog u mesu
- upotrebi **suhog lišća** iz biljke ***Stevia rebaudiana***
- podacima o nacionalnom **zakonodavstvu za flaširanu prirodnu mineralnu i izvorsku vodu** koja propisuje parametre za upotrebu u **dojenačkoj formuli**
- o nacionalnom zakonodavstvu koji propisuje **vrijednosti za aflatoksin M1** u mlijecnim proizvodima (jogurt, sir, itd.)
- o nacionalnom zakonodavstvu ili preporukama vezanim za **sigurnost i kvalitetu smrznutog mesa**

Razmjena informacija između nacionalnih tijela putem FP mreže, primjeri

- **Italija** - Kako je regulirano prisustvo larvi (*Diptera mycetophilidae*) kao kontaminacije u sušenim gljivama?
- **Austrija** - Mogući rizici (pojavnost d-nitrosodiethanolamin, disfunkcija limfocita, itd.) pri konzumaciji hrane pripremljene putem mikrovalova?
- **Portugal** - Deklariranje voćnih vina?
- **Francuska** - Opterećenost organizma od izloženost glifosatu i metabolitima?
 - Informacije o utjecaju prehrambenih i okolišnih čimbenika putem hrane na rani razvoj djece, uključujući epigenetičke mehanizme?
- **Španjolska** - Preporuke za korištenje vitamina (D) kod djece?
- **Poljska** - Korištenje fitoplanktona kao dodatka prehrani?
- **Slovačka** - Nacionalna zakonodavstva dobrobiti životinja?
 - (napuštene životinje, životinje na lancu, ilegalna trgovina, itd.)
 - Mogućnost prodaje/doniranja hrane nakon isteka roka trajanja?
- **Grčka** – kemijska analiza „Himalajske soli”, istraživanja o sadržaju joda?

Nacionalna mreža institucija

Sačinjavaju:

- instituti, zavodi, fakulteti, laboratoriji i druge pravne osobe iz područja sigurnosti hrane i hrane za životinje u Republici Hrvatskoj.

Uspostavljena:

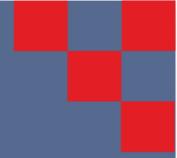
- sukladno Zakonu o hrani (NN 81/13, NN 14/14)
- Pravilnik o pravilima uspostave nacionalne mreže institucija u području sigurnosti hrane i hrane za životinje (NN 43/10)

Cilj:

- okvir za znanstvenu, stručnu i tehničku suradnju koordinacijom aktivnosti, razmjenom informacija, razvojem i provedbom zajedničkih projekata, razmjenom iskustava i najbolje prakse

Svrha: umrežavanje i suradnja; poboljšanja sigurnosti hrane u RH

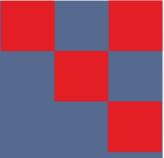
Nacionalna mreža institucija

- Zavod za javno zdravstvo »Dr. Andrija Štampar«, Zagreb
- Zavod za javno zdravstvo »Sveti Rok« Virovitičko-podravske županije, Virovitica
- Zavod za javno zdravstvo Bjelovarsko-bilogorske županije, Bjelovar
- Zavod za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije, Slavonski Brod
- Zavod za javno zdravstvo Dubrovačko-neretvanske županije, Dubrovnik
- Zavod za javno zdravstvo Istarske županije – Istituto di sanità pubblica della regione istriana, Pula
- Zavod za javno zdravstvo Karlovačke županije, Karlovac
- Zavod za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije, Koprivnica
- Zavod za javno zdravstvo Krapinsko-zagorske županije, Zlatar
- Zavod za javno zdravstvo Ličko-senjske županije, Gospić
- Zavod za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije, Osijek
- Zavod za javno zdravstvo Požeško-slavonske županije, Požega
- Zavod za javno zdravstvo Varaždinske županije, Varaždin
- Zavod za javno zdravstvo Zadar, Zadar
- Zavod za javno zdravstvo Zagrebačke županije, Zagreb
- Agronomski fakultet, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb
- Euroinspekt Croatiakontrola d.o.o., Zagreb
- Hrvatska poljoprivredna agencija, Križevci
- Hrvatski centar za poljoprivredu, hranu i selo, Zagreb
- Hrvatski veterinarski institut, Zagreb
- Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Zagreb
- Inspecto d.o.o. za kontrolu kakvoće robe, Osijek
- Institut Ruđer Bošković, Zagreb
- Institut za antropologiju, Zagreb
- Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada, Zagreb
- Medicinski fakultet, Sveučilište u Splitu, Split
- Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije, Rijeka
- Nastavni zavod za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije, Split
- Poljoprivredni fakultet, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Osijek
- Poljoprivredni institut Osijek, Osijek
- Prehrambeno-biotehnološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb
- Prehrambeno-biotehnološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, Centar za kvalitetu namirnica
- Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera, Osijek
- SGS Adriatica d.o.o., Zagreb, CTS Laboratorij
- Veterinarska stanica grada Zagreba, d.o.o., Zagreb
- Veterinarski fakultet, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb

2) nacionalne organizacije i prijava na EFSA Article 36 List

Financijske potpore u svrhu ispunjavanja zadataka iz djelokruga rada EFSA-e

- Financijske potpore za aktivnosti koje pridonose ispunjenju EFSA-ine misije imaju oblik subvencija dodijeljenih u skladu s financijskom uredbom EFSA-e i pravilima primjene.
- Nacionalne institucije za projekte potpomognute od strane EFSA-e mogu slati ponude:
- slijedom javne objave za pozive za tendere (*calls for tenders*) - otvoren za sve podnositelje sukladno specifikacijama u pozivu
- za nagodbene procedure u vrijednosti 15,000.01 – 60,000 EUR (otvoren za sve podnositelje)
- dotacije (*grants*) slijedom objava o pozivu za ponude (*calls for proposals*) – otvaraju se samo za kompetentne institucije sa *EFSA Article 36 List*
 - prikupljanje podataka
 - provođenje pripremnih radnji u svrhu izrade znanstvenih mišljenja
 - druge znanstvene i tehničke pomoći

EFSA Article 36 List

- ❖ **Prijava u Article 36. Organsation Database (Art36-DB) – online aplikacija** koja podržava unos svih potrebnih informacija i kriterija propisanih provedbenim aktima:
<https://art36.efsa.europa.eu/art36-web/login>
- ❖ Pitanja i odgovori o prijavi na listu:
<http://www.efsa.europa.eu/en/art36/art36faqs> ili se obratiti Focal Pointu
- ❖ **Uloga Focal Pointa:**
 - U suradnji sa predstavnikom AF prepoznaće nove potencijalne kompetentne institucije
 - Pomaže pri ispunjavanju online upitnika
 - Vrši provjeru dokumenata i informacija koji su propisani formalnim kriterijima Uredbe (EC) No 2230/2004
 - Šalje tiskanu kopiju potrebne dokumentacije Stalnom predstavništvu/Misiji

EFSA Article 36 List, radionice

- S ciljem poziva za uključivanjem nacionalnih institucija
 - ✓ 11. prosinca 2013. u Zagrebu
 - ✓ 12. prosinca 2013. u Splitu
 - ✓ 18. prosinca 2013. u Osijeku
- prezentacije o ulozi i značaju Focal Pointa i o kriterijima koje institucije moraju ispuniti za prijavu na listu kompetentnih institucija EFSA-e.
- 07/02/2014 predstavnici EFSA-e održali radionica o „Prijavi i ispunjavanju upitnika za EFSA-inu mrežu institucija“ i „EFSA-ina pravila financiranja (Grant and procurement schemes)“

<http://www.hah.hr/odrzana-radionica-prijava-i-ispunjavanja-upitnika-za-efsa-inu-mrezu-institucija/>

Hrvatske institucije uključene u EFSA Article 36 List

Art. 36 of Regulation EC 178/2002 and Art. 1 of Regulation EC 2230/2004

**LIST OF COMPETENT ORGANISATIONS
DESIGNATED BY THE MEMBER STATES WHICH MAY
ASSIST EFSA WITH ITS MISSION**

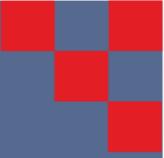
MEMBER STATE	COMPETENT ORGANISATIONS ¹
CROATIA	1. Croatian Food Agency (Hrvatska agencija za hranu, HAH)

2. Hrvatski veterinarski institut – zadovoljava kriterije i bit će uvršten nakon slijedećeg sastanka Upravnog vijeća EFSA-e

Institucije u tijeku prijave:

- Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Zagreb
- Nastavni zavod za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“, Zagreb
- Poljoprivredni fakultet, Osijek

Natječajne aktivnosti-EFSA financijske potpore

U tijeku početak provedbe:

- *Implementation and testing of electronic submission in XML format of zoonoses, antimicrobial resistance and food-borne outbreak data and updating the historical datasets (OC/EFSA/DATA/2015/01) - tender*
 - uspostavu sustava za automatsko prikupljanje i prijenos podataka o zoonozama, antimikrobnoj rezistenciji i bolestima prenosivih hranom sa svrhom ujednačenost i usporedivosti podataka
 - HAH - predlagatelj nadležnim tijelima, osnovan konzorcij

Planirano, čeka se objava *call for proposal (grant)*:

- *Possible research projects to contribute to better define the risk profile that Ciguatera poisoning may have in the EU* – Hrvatski veterinarski institut

Ostalo:

- *Detection of pufferfish toxin tetrodotoxin in European bivalves* – Institut za oceanografiju i ribarstvo Split

3) promicanje EFSA-ine baze podataka znanstvenika (Expert Database)

EFSA-baza podataka znanstvenika (Expert Database)

- pokrenuta 2008. godine
- ✓ prijavljeno: 3,813 stručnjaka različitih profila (2014.)

ONLINE APPLICATION FORM FOR EXPERT DATABASE

EFSA is currently in the process of developing EFSA's Talent Management Project, and is restructuring the procedures for selecting and designating experts to the Working Groups. For this reason EFSA's Expert Database (EDB) will stop accepting new applications from 1 July 2015. Experts already in the database will continue to have access to their profiles for the remainder of 2015. More detailed information will be made available in due time on this website.

If you are already registered on EDB click [ESS](#); you will be redirected to ESS login page

If you want to reset your EDB password click [here](#)

Obnova Znanstvenog vijeća i odbora EFSA-e, 2014.

❖ HAH-promocija na nacionalnoj razini

- e-mail, web
- poster na hrvatskom, poslan na 10 znanstvenih organizacija te prezentiran na 3 znanstveno stručna skupa ili konferencije

Napravite promjenu u europskom sustavu sigurnosti hrane

- Pomozite zaštiti europske potrošače
- Pružite znanstvene savjete europskim donositeljima odluka
- Usvojite znanja i ideje za buduća istraživanja

Uloga EFSA-e

EFSA je tijelo Europske unije za znanstvenu procjenu rizika vezano za sigurnost hrane i hrane za životinje, prehranu, zdravlje i dobrobit životinja, biljno zdravstvo i zaštitu bilja, rješavanje pitanja od polja do stola. EFSA također istražuje mogući utjecaj prehrambenog lanca na biološku raznolikost biljnih i životinjskih staništa. Znanstveno vijeće i Znanstveni odbori EFSA-e sastavljeni su od neovisnih znanstvenika sa sveučilišta, istraživačkih institucija i nacionalnih tijela za

sigurnost hrane. Oni pružaju visokokvalitetne znanstvene savjete koji služe donositeljima odluka u Europskoj uniji, u svrhu zaštite zdravlja potrošača, životinja i bilja.

EFSA-in znanstveni rad objavljuje se u časopisu EFSA Journal, koji je prihvaćen za indeksiranje od strane vodećih bibliografskih baza podataka.

EFSA-ino Znanstveno vijeće i Znanstveni odbori

- Traže se stručnjaci za Znanstveno vijeće i Znanstvene odbore za zdravstvo i dobrobit životinja, biološku opasnost, kontaminante u prehrambenom lancu, aditive i prozvode ili tvrđi koje se koriste u hrani za životinje, genetski modificirane organizme, dijetetske proizvode, prehranu i alergije, biljno zdravstvo, sredstva za zaštitu bilja i njihove ostakre.

Prijavite se putem interneta (www.efsa.europa.eu) do 18. lipnja 2014. i pridružite se ostalim hrvatskim znanstvenicima

EFSA objašnjava

Obnova Znanstvenih odbora

- Koja je uloga Znanstvenih odbora?
- Što je Znanstveni vijećni?
- Obuhvaća li ovogodišnji poziv sve Znanstvene odbore?
- Koliko stručnjaka ima u Znanstvenim odborima?
- Što oni rade?

- Na koliko sastanaka se održuje da stručnjaci prisustvuju?
- Jesu li stručnjaci plaćeni za svoj rad?
- Kako se ocjenjuju kandidati?
- Tko ih imenuje?
- Kako se mogu prijaviti?

Koja je uloga Znanstvenih odbora?

Stručnjaci iz Znanstvenog vijeća i Znanstvenih odbora su odgovorni za izradu i odobravanje znanstvenih mitsljenja i savjeta koje EFSA pruža

upraviteljima rizika u EU. Svaki Znanstveni odbor se fokusira na drugo područje prehrambenog lanca.

Što je sa Znanstvenim vijećem?

Znanstveno vijeće podupire rad Znanstvenih odbora vezano za interdisciplinarna znanstvena priručnika, kao što je razvoj usklađenih

metodologija procjene rizika u područjima gdje pristupi širom EU još nisu definirani.

Obuhvaća li ovogodišnji poziv sve Znanstvene odbore?

Ovaj poziv je namijenjen znanstvenicima koji žele biti uzeti u obzir za Znanstveno vijeće ili osam EFSA-inih Znanstvenih odbora:

Zdravstvo i dobrobit životinja (AHAW), Biološke opasnosti (BIOHAZ), Kontaminanti u prehrambenom lancu (CONTAM), Aditive i prozvode ili tvrđi koje se koriste u hrani za životinje (FEEDAP), Genetski modificirani organizmi (GMO), Dijetetski proizvodi, prehrana i alergije (NDA), Biljno

zdravstvo (PLH) i Sredstva za zaštitu bilja i njihovi ostaci (PPR).

Znanstveni odbor za prehrambene aditive i hraneći tvari dodane hrani (ANS) i Znanstveni odbor za materijale u kontaktu s hranom, enzime, arome i pomoćne tvari u procesu proizvodnje (CEF) su obnovljeni prešle godine.

Koliko stručnjaka ima u Znanstvenim odborima?

Svaki Znanstveni odbor, u pravilu, sačinjava 21 nezavisni znanstveni stručnjak. Znanstveno vijeće se sastoji od predsjednika svakog

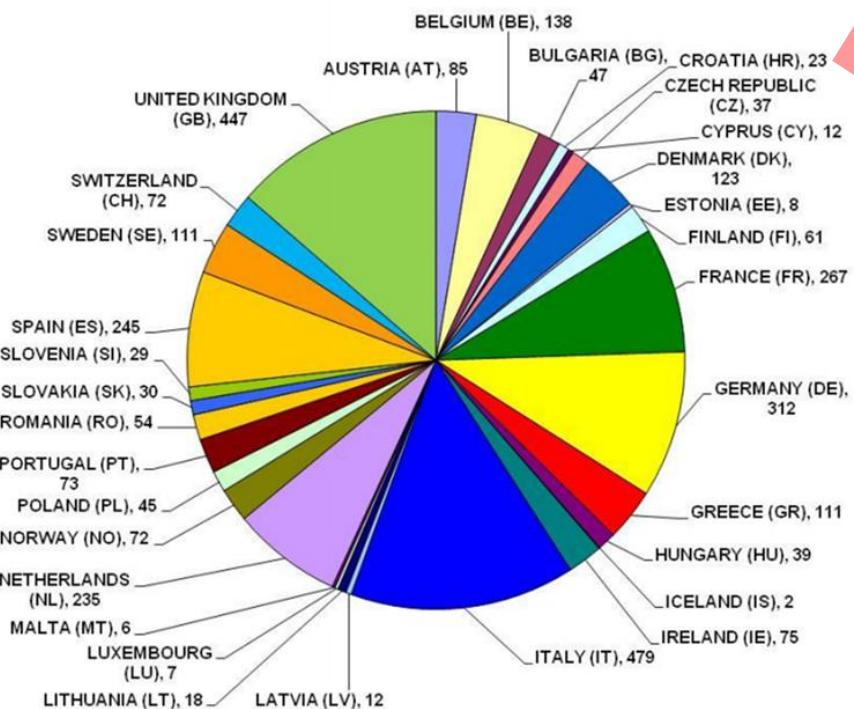
Znanstvenog odbora i šest znanstvenih stručnjaka.

Što oni rade?

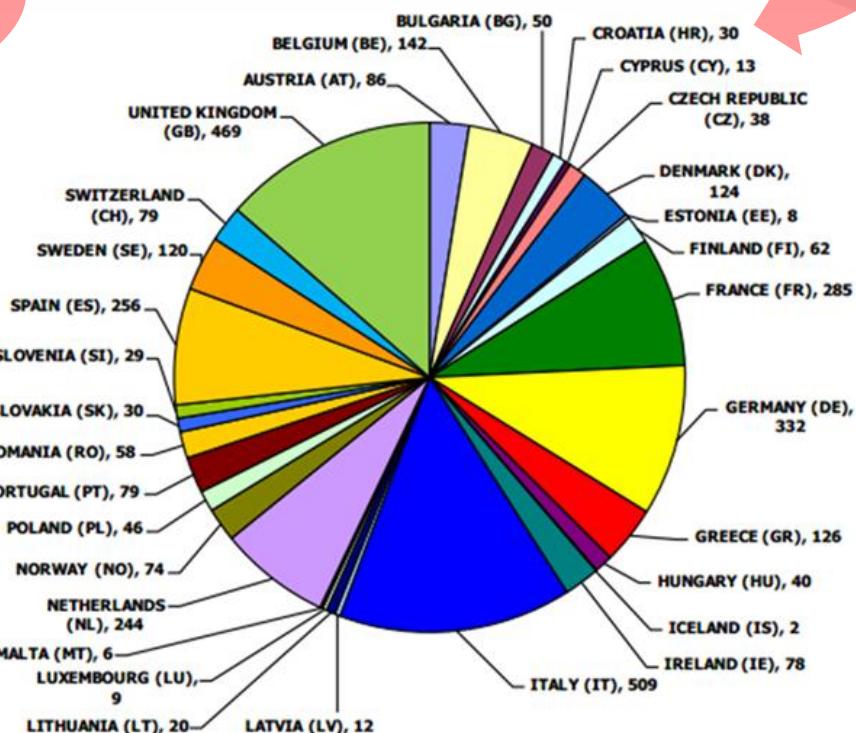
Članovi Znanstvenog vijeća i Znanstvenih odbora imenuju se na mandat od tri godine, koji se može dva puta obnoviti (ukupno devedeset godina). Od njih se očekuje prisustvovanje i aktivni doprinos sastancima Znanstvenog vijeća, Znanstvenih odbora ili njihovih radnih skupina, gdje se raspravlja, izrađuju i uvođuju dokumenti kao što su mitsljenja, izvještaji i vodići.

Udio znanstvenika u EFSA Expert Database

2013.godina (RH 23)

2014.godina (RH 30)

Izvor: EFSA Scientific Cooperation Annual Report 2014

**4) promicanje EFSA-ine znanstvene
vidljivost i dosega**

Promicanje EFSA-inih aktivnosti

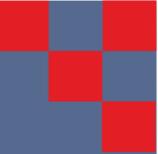
- HAH web stranica:
- ✓ Novosti iz EFSA-e
(znanstvena mišljenja, izvješća,
brošure, najave skupova...)
- ✓ EFSA-ini edukativni video filmovi
- ✓ Focal Point mreža

<http://www.hah.hr/category/efsa/>

The screenshot shows the HAH website homepage with several news items from EFSA highlighted by orange circles and arrows:

- EFSA: enzootska leukoza goveda** (18/07/2015)
Hrvatska agencija za hrane (HAH), uz potporu Europejske agencije za sigurnost hrane (EFSA), te pod vrsokim pokroviteljstvom predsjednice Republike Hrvatske Kolinde Grabar Kitarović, organizira konferenciju o procjeni rizika poretkom iz hrane Osijek, 6. – 7. listopada 2015.
- EFSA: enzootska leukoza goveda** (18/07/2015)
EFSA-iin Znanstveni odbor za zdravje i dobrobit životinja (AHAW) donio je Znanstveno mišljenje o enzootskoj leukozi goveda (ELG), bolesti koju uzrokuje virus enzootske leukoze goveda.
- EFSA: oralna vakcinacija divljih životinja protiv bjesnoće** (17/07/2015)
Oralna vakcinacija lisica i kunopasa protiv bjesnoće efikasna je u kontrolli ove bolesti među divljim životinjama u cijeloj Europskoj uniji, zaključuje EFSA.
- EFSA donijela znanstveno mišljenje o akrilamidu u hrani** (05/06/2015)
EFSA-iin Znanstveni odbor za kontaminante u prehrambenom lancu (CONTAM) izradio je Znanstveno mišljenje o akrilamidu u hrani u kojem su nanovali potvrđili prijašnje procjene da akrilamid u hrani potencijalno povećava rizik od razvoja raka kod potrošača svih starosnih skupina. Ovi se zaključci nisu promjenili od nacrtu znanstvenog mišljenja koji je bio dostupan na javnim konzultacijama u srpnju 2014. godine.
- EFSA procijenila siguran unos kofeina** (05/06/2015)
Na spletu članak oznacuje da EFSA-iin Znanstveni odbor za

Promicanje EFSA-inih aktivnosti

- Organizacija i sudjelovanje na domaćim i međunarodnim seminarima i konferencijama s EFSA-inm predavačima gdje je naglašena važnost suradnje s EFSA-om:
 - Peta godišnjica HAH-a i konferencija “Food safety risk analysis”, svibanj 2010
 - Svjetski dan hrane 2010., Međunarodna konferencija „Ujedinjeni protiv gladi“
 - Svjetski dan hrane 2011., Međunarodna konferencija „Cijene hrane–od krize ka stabilnosti“
 - Svjetski dan hrane 2012., Međunarodna konferencija „Hrvatska na putu u EU - izazovi i očekivanja u području sigurnosti hrane i poljoprivredne politike“ i promovirao 10. godišnjicu osnivanja EFSA-e
 - 1. hrvatska konferencija o procjeni rizika porijeklom iz hrane Osijek, 6. – 7. listopada 2015.

Promicanje EFSA-inih aktivnosti

- HAH prezentacija – zamolba EFSA-e: “**EFSA’s role in the EU Food Safety System**”, JRC, Enlargement and Integration Workshop: Analysis of food and feed contaminants – Legal and scientific framework, Zagreb, 24/26.09.2014.
 - Konferencija o sigurnosti i kvaliteti hrane u RH (HGK)

Opatija 26./28. 05. 2014. predstavljen vodič komunikacije o riziku:
„Kako učinkovito komunicirati o rizicima podrijetlom iz hrane”

- Nacionalni FP skup: Okrugli stol: „**GMO u proizvodnji hrane**”, „8. međunarodni Kongres prehrambenih tehnologa, biotehnologa i nutricionista”, Opatija, 23. listopad 2014.

Promicanje metodologije procjene rizika

8th International Scientific/Professional conference
Agriculture in Nature and Environment Protection
Vukovar, Croatia, 1st – 3rd June 2015

Risk assessment in plant health domain

PhD Sanja Miloš
Croatian Food Agency, I. Gundulića 36, Osijek, e-mail: smilos@hah.hr

What is a plant pest?
Any species, strain or biotype of plant, animal or pathogenic agent (including bacteria, fungi, insects, mites, other plants, nematodes and viruses) injurious to plants or plant products. (ISPM No. 5)
IPPC recognizes direct (consume or cause diseases to plants) and indirect plant pests (indirectly injurious to plants, e.g. through competition, or by harming those species which are beneficial to plants, such as earthworms or pollinators).

What is Pest Risk?
Risk: Combination of likelihood and impact
The probability of introduction and spread of a pest and the magnitude of the associated potential economic consequences. (ISPM No. 5)
Function of the probability of entry, establishment and spread and the magnitude of the associated potential consequences. (EFSA, PLH)

What is Pest Risk Assessment (PRA)?
A science-based process that provides a rationale base for implementing phytosanitary measures.
The process of evaluating biological or other scientific and economic evidence to determine whether an organism is a pest, whether it should be regulated and the strength of any phytosanitary measures to be taken against it. (ISPM No. 5)

Two categories of regulated plant pests

Quarantine pest
A pest of potential economic importance to the area endangered thereby and not yet present there, or present but not widely distributed and being officially controlled.

Regulated Non-Quarantine Pest
A non-quarantine pest whose presence in plants for planting affects the intended use of those plants with an economically unacceptable impact and which is therefore regulated within the territory of the importing contracting party.
Presence in plants for planting has an unacceptable impact so is regulated, but not regulated as a quarantine pest since usually the pest is widely distributed.

Why is PRA done?

- to evaluate and manage risks from specific pests and internationally traded commodities
- to identify and assess risks to agricultural and horticultural crops, forestry and the environment from plant pests
- to create lists of regulated pests
- to produce lists of prohibited plants and plant products
- to assist in identifying appropriate management options

**Mandate of Risk Assessment:
EFSA Panel on Plant Health (PLH)**

efsa
European Food Safety Authority

Answers following questions:

- ✓ Is the organism a pest?
- ✓ What damage does the pest cause?
- ✓ What is the likelihood of the entry and establishment and spread?
- ✓ Might the pest have an unacceptable impact?
(economic, environmental, social)
- ✓ If so, what can be done to avoid/inhibit unacceptable impacts?

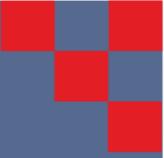
Flowchart of Risk Analysis in Plant Health domain (ISPM)

```
graph TD; Initiation[STAGE 1 INITIATION] --> PRASub[PEST RISK ASSESSMENT]; PRASub --> PRAMain[PEST RISK MANAGEMENT]; PRAMain --> Monitoring[MONITORING]; Initiation --> Monitoring; Initiation --> PRAMain; PRASub --> PRAMain; PRAMain --> Monitoring;
```

The flowchart illustrates the ISPM process. Stage 1 (Initiation) involves specifying the pest, pathway, organism, policy review, and isolation points. Stage 2 (Pest Risk Assessment) includes assessing pest, pathway, entry, establishment, and spread, along with uncertainty and conclusions. Stage 3 (Pest Risk Management) involves risk mitigation and regulatory decisions. Monitoring is a continuous activity throughout the process.

Communication: EFSA <http://www.efsa.europa.eu/>
EFSA Scientific outputs: Opinions, News, Statements, Guidance, Reports, Events

Education about PRA at EU level: **Better Training for Safer Food**

*Hvala na pažnji,
... za prošlu i buduću suradnju*

HAH Focal Point tim

Kontakt: efsa.focalpoint@hah.hr